کێ بەرپرسیارە بەرامبەر بە سووتاندنی مۆنۆمێنتی هەڵەبجە؟

سەیران تەها ئەحمەد

کۆلیجی یاسا–زانکۆی سلێمانی

کارەساتی سووتاندنی مۆنۆمێنتی هەڵەبجە ڕاچەنینێك بوو بەڕووی مێژوو و خودی دەسەلاَت و شەهید و ئەخلاق و مەدەنیەت بووندا ، گەورەیی کارەساتەکە پێداگرتنە لەسەر پێداچوونەوەی هاوکێشەکان و سەرلەنوێ داڕشتنەوەیان، شیکردنەوەی ئەو هۆکارانەی کە بوونە هۆی ئەم ڕووداوە؟

بەلاَم شۆك و ڕاچەنینی ئەم کارەساتە لەوەدایە کە بە دەستی خەڵکی هەڵەبجە و بە بەشداری ژن و پیاو و گەنجی شارەکەیان سووتێنرا

چۆن زۆربەی گەنجەکان بە کوڕ و کچەوە، فێر کرابن، یان بڕوایان بەوە بێت کە بڵێن مۆنۆمێنت بەلاَیە، دەبێت بسووتێنرێت ، ئەم ئایدیایە ئەمڕۆ دروست نەبووە، نا بێت ڕێگە بدرێت ئەم نەریتە ناشارستانیەتە وەك ژێرپەنجە تەشەنە بکات دەبێت چارەسەری بنەرەتی بۆ بدۆزرێتەوە؟

ئەوە ڕاستیەکە کورد ئەوەندەی دوژمن هەیە لە ناوەوە و دەرەوەدا ، پێویست بە قسەکردنێکی زۆر ناکات لەسەری

بەلاَم ئا لەم کاتەدا ئەم کارەساتە بۆ ڕوویداوە ، دەمانخاتە بەردەم کۆمەڵێك پرسیار، کە زۆر پێویستە بەدواداچوون و وەستانمان هەبێت ، وە لە هەمان کاتدا بە دوای وەلاَمە ڕاستەکانیاندا بگەڕێین؟

ڕەنگە سادەترین پرسیار کە لێوەی دەست پێبکەین، کە بپرسین ئەنجامدانی ئەم کارە لە بەرژەوەندی کێدابوو؟ گرووپەکانی (شیعە و سوننە)، لە بەرژەوەندی دادگایی کردنی (سەدام حوسەین و عەلی کیمیاوی) بوو ، لە بەرژەوەندی ئەوانەی دژی ناسنامەی کورد بوونی نەتەوەیەك بوون، کە کار بۆ بە عەرەبکردنی خاکی ئێمە دەکەن، سووتاندنی مۆنۆمێنت بە شێوەیەکی ڕاستەو خۆ و ناڕاستەوخۆ خزمەتێکی گەورەی داگیرکەرانی کوردستانە ، چونکە ناسنامەی هەڵەبجە ناسنامەی کورد بوونە، سووتاندنی مۆنۆمێنتەکە تاوانە بەرامبەر بە ئەخلاقی کورد بوون، تاوانە بەرامبەر بە دۆزی کورد و چونکە مۆنۆمێنتەکە ناسینی دۆزی کورد بوو بەجیهان و کۆمەڵگای نێودەوڵەتی.

پرسیارێکی تر ، مەبەستەکانی لە پشت ئەم سووتانەوە چی بوون ؟

ئایا مۆنۆمێنتەکە (معبد) پەرستگای کافرەکان بوو، چونکە میوانی بێگانە پێتێدەخەن و گلاَوی دەکەن؟

ئایا عەقڵی بە (ئەفغەنە کردنی یان بە ئێرانی کردنی) عێراق بەگشتی و کوردستان بەتایبەتی لەکوێدا خۆیان مەلاَس داوە، چۆن چۆنی سەرهەڵدەدەن هەر جارەی بە چ ناوێك و لە ژێر چ بەرگێکدا دەبێت، وە تا چ ئاستێك خۆیان خزاندۆتە ناو دام و دەزگاکانەوە تا کوێ دەسەلاَتیان هەیە ؟

ئەوانەی قین لەدڵ بوون بەرامبەر بە ئەزموون و داهاتووی ئەم گەلە، ئەوانەی دەیانەوێت ئەم پرۆسەیە لە باربەرن، زۆر بە ئاشکرا و بەشێوازی جیاواز خەریکی پیلان گێڕانن لەژێر ناوی جیاواز و بە بەرگی جیاوازەوە، تەنانەت ئەگەر بە بیانوی ئاوەدانکردنەوە و کرانەوە بەڕووی دنیادا، جا لەژێر چەتری کردنەوەی قووتابخانە یان کولیج یان مزگەوت یان کۆمپانیای جۆراو جۆردا بێت، کاری سیخوری و مەرامەکانی خۆیان ئەنجام دەدەن؟ وەیان پارە ڕشتن و بەکرێگرتنی هەندێك لایەن و پەیوەندی دروستکردن لە ماوەی ئەم چەند ساڵەدا، یارمەتیمان دەدات بۆ تێگەیشتن وخوێندنەوەی مەرامەکانیان، کە لەناو ئەو ئاژاوەیەی بەناوی خۆپیشاندانەوە (استغلال) کراو و کاریان بۆ کردبوو، بە ئاشکرا لە درووشمەکانیان و فێرکردنیانەوە دیاربوو کە نایانەوێت پەرلەمان بمانخەنە سەر ئێران؟

ئەوانەی دەیانەوێت وەرەقەکان تێکەلاَو بکەن، کە دەڵێن ئەمە سیناریۆ بێت، یان دروستکراو بێت؟

جا بەئەنقەست بێت، یان فرسەت بێت بۆ وەشاندنی گورزی خۆیان ودروست کردنی کەلێنەکان، سوود وەربگرن بۆ پەیدا کردنی لایەنگر بۆ خۆیان، یان بەدەستهێنانی دەسکەوتێکی کاتی بێت، جا با لەسەر حسابی کەلاکی میللەتێك بێت، فرسەتە کێ قەپاڵی گەورەتر دەگرێت، کارەساتی کورد کە دەردی کوشندەی ئەم میللەتەیە، لەوەدایە کە ئامادەیە دەست بخاتە دەستی دوژمنەکانی بۆ لاواز کردنی بەرامبەرەکەی و بەدەستهێنانی دەستکەوت لەسەر حسابی مێژووی خوێناوی گەلێك، کە چۆن خۆپەرستی دەگاتە ئەوەی هەریەکە هەڵپەیەتی کە بتوانێت چنگ لە کەلاکی میللەتێك گیر بکات ؟

جێگەی ئاماژە پێکردنە ، کە تا چەند لایەن و کەسان و قەڵەمەکان بەرپرسیارن بەرامبەر ئەم ڕووداوە؟

له هەمووی کارەساتبار تر ئەوەیە کە ئەم میللەتە قەڵەمی سەربەخۆ و ئازا و ئاقڵی تێدا زۆر دەگمەنە، کارەساتی ئەم میللەتە لەوەدایە کە قەڵەمەکان بۆ مەرایی و ئیش دۆزینەوە وزەوی پێوەرگرتن و دووبەرەکی نانەوە و جنێو و نانەتۆرە دەرهێنان و یەکلا کردنەوەی کێشە دەروونی و حساباتی تایبەتی خۆیان بەکاردێت ؟

دەبێت لە چ وولاتێکدا شۆڕشی فیکری و گۆڕانکاری بە جنێو فرۆشتن و درۆ هەڵبەستن بەرەو پێشەوە چوویێت؟

وولاتێک کە توێژێکی چالاک و دیاری تێدا نەبێت کە بەرژەوەندی میللەتەکەی لەسەرو و بەرژەوەندی خۆیەوە بێت ، وولاتێک کە زۆرینەی ڕۆشنبیر ونووسەرەکانی(بە داوای لێبوردنەوە) بازرگان و بەڵێندەر بن و دڵسۆزی تێدا نەبێت یان دەگمەن بێت ؟ حەتمەن وەك کوردی بەسەر دێت ؟

چونکە لەلای ئێمە ووشەی ڕووناکبیر و ڕۆشنبیر و نووسەر ....هتد، پێویستی بە هیچ پێوەرێك و ئاستێك نیە هەر نەزانێك بیەوێت لە هەر مەزادخانەیەك دەستی دەکەوێت، وەك نیشانەی ئازایەتی لە تەنەکە بەرۆکی خۆیی پیێ جوان دەکات؟ شەرم لە تێنەگەیشتن و نەزانێتی بوونی نیە، ڕەنگە تەنها کێشە هەڵڕشتنی ووشە بێت، لە پێناوی ئەوەی پێی بووترێت شت دەنووسێت؟

گرنگترین خاڵ کە پێویستە ئاماژەی پیێ بکەین ،

ئایا کێشەکانمان وەیان گلەییەکانمان لەگەڵ دوژمنەکانماندایە ، یان لە ناو ماڵی خۆماندایە؟

ئا لێرەدایە سەرسام دەبین کە ویژدان و ئەخلاق و عەقڵی زیندوو، لە کوێ بوو، بۆ ئامادەنەبوو ، ڕێگە لە بوونی ئەو کارەساتە بگرێت؟

چ کارەساتێکە کە گەنجی هەڵەبجە بەچەشنی تیرۆرستە دڵڕەشبووەکانی فەللوجە بە دەستی خۆیان ڕەمزی شارەکەیان وێران دەکەن ، چ کارەساتێکی گەورەترە، کە توێژێك لەوانەی بەشدار بوون خوێندکارانی زانکۆ و پەیمانگاکانی سلێمانی و هەولێر و کۆیە و دهۆك بوون ، کە دیمەنێکی ترسناك بوو کە تامەزرۆی تێکدان بوون بە هەموو شێوازێك ؟ کە چۆن ڕێزی شەهیدەکانی خۆیان نەگرت، چ کارەساتێکی گەورە بوو کە بەدەستی وەچەی شەهیدەکان بەدەستی کوڕەزاو کچەزاکانیان ئاگریان لە ڕۆحی شەهیدەکانیان بەردا، ئاگریان لەوێنە و بەڵگەنامەو ناسنامەی کەس وکارەکانیان بەردەدا، مەگەر سەدام حسەین و عەلی کیمیاوی دەست خۆشیان لیێبکا،

وەیان بە سەرکەوتنی گەورەی گروپەکانی زەرقاوی و ئەنسار سوننە و قاعیدە دابنرێت .

هەر وەك چۆن عەقڵە دوژمنکارەکانی بەرامبەر بە کورد ئەوانەی خەریکی نووسینەوەی دەستور بوون هەموو کارەساتی هەڵەبجەیان بەرامبەر بە گوندی بەشییریان کرد، ئێستا ئێوەش بە دەستی خۆتان هەڵەبجەتان بە

قوربانی دوجەیل کرد .

چاوەڕێتان بکردایە با سەرەی دادگایی کردنەکەی تاوانبارانی کیمیابارانی کردنی هەڵەبجە بهاتایە، با لە دادگایی کردنەکەدا دەستمان بە چاوی نەك دیکتاتۆر و داروەستەکەی بەڵکو هەموو جیهانی ئیسلامی عەرەبی بکردایە، لەوێوە داوای قەرەبووی هەموو تاوانەکان بکردایە بەپشت بەستن بەو دۆکیومێنت و ناسنامانە،

ڕەنگە ئەم سووتانە (توقیت) ێکی گونجاو بوو بێت بەرامبەر بە دیکتاتۆری عێراق، وەك وەفایەکی دەروێش ئاسا (لەلایەن ئەو کەس و گروپانەی) بەرامبەر بە تەکیەکان و دیاری دەمانجە و حسابەکانیان، پێش دادگایی کردنەکەی سەرۆکی تاوانباری پێشووی عێراق، تا لە هۆڵی دادگاوە خیتابی سیاسی و دەست خۆشیان بۆ بنێرێت؟

ئیتر چۆن ڕوومان بێت ناوی ناحەزان و دوژمنانی گەلەکەمان بهێنن، کە بە دەستی کورد لە ناحەز زیاتری پیێکرا.

شایانی ڕاچەنینە کە کەلتووری داگیرکەران و دوژمنەکانمان، ئا بەو چەشنە تێدا چێنرا بێت، بە چەشنی ئەرتەش و جەیشی قودس پەلامار بدەیت ووشك و تەڕ بەیەکەوە بسووتێنیت؟

ئایا هەڵەبجە (فەلوجە و تەلەعفەرە یان بەعقوبە و بەسرەیە) ، گرووپەکانی مقتدی و میلیشاکانی بەدر حوکمی بکەن؟ ئایا ئەخلاقی بە خاکەناز و بە بەرد تێك شکاندن وەك پەلاماری ئەمن سوورەکە بدەیت، لە کوێوە سەرچاوە دەگرێت، تۆ ئەگەر شەڕی دەستکەوت و داواکاری زیاتر بکەیت، چۆن شێوەی دوژمن ئاسا ئەوەشی کراوە لەناوی دەبەیت؟

چ خزمەت و شاگەشکەیی گەورەتان بەخشیە داگیرکەرانی کوردستان، لە کاتێکدا کە ئێستا لە هەموو کاتێك زیاتر داگیرکەران و ناحەزانی کورد لە هەوڵی بەردەوامدان بۆ پچوکردنەوەی و بیێ بایەخ کردنی مەسەلەی کورد،

لە کاتێکدا کە نەك هەر هاوولاتیانی جیهان و ناوچەکە زانیارییان لەسەر چەوسانەوە و جینۆسایدی کورد و دۆزی کورد نیە، تەنانەت زۆربەی خەڵکانی عێراقیش نامۆن بە زانینی قەبارەی ئەو کارەساتەی بەسەر کوردا هاتبێت ، دەبێت بزانرێت کە سوتاندنی ئەو مۆنۆمێنتە چ تاوانێکی گەورە بوو بەرامبەر بە کورد، نەك تەنها بەرامبەر بە شەهیدانی هەڵەبجە.

پرسیارێکی زۆر سانایە، کە بڵێین: ئایا هەڵەبجە تەنها شوێنە لە کوردستاندا کارەساتی بەسەر هاتبێت ، ئایا تەنها هەڵەبجە خزمەتگوزاری کەمە، بیێ ئاو کارەبایە، ئایا تەنها لە هەڵەبجەدا چەکی کیمیاوی بەکارهێنراوە، ئەمە بۆ کەم کردنەوە نیە لە

کارەساتەکانی هەڵەبجە، ئەی خەڵکی کارەساتباری گەرمیان و کەس و کاری ئەنفالکراوەکان چی بکەن ، ئەی ئەوان چی بسووتێنن و کاول بکەن ، وەیان ئەمان و سەرجەم خەڵکی کوردستان هەموو شتێکیان بۆ کرابێت تەنها هەڵەبجە لە بیر کرابێت؟

بەڵکو ئەمە لە پێناوی ئەوەدایە کە دەبێت تاکی کورد ووشیار بێت بەرامبەر بە کێشە و مەسەلە نەتەوایەتیەکانی؟

هەڵەبجە و ئەنفالەکانی گەرمیان و بارزان و سێوسێنان و قەرەداخ و گۆڕە بە کۆمەڵەکان ناسنامەی هەموو کوردە نەک بە تەنها کوردی باشور، وە ئەم مەلەفانە دواڕۆژو داهاتووی گەلەکەمانە کە پێویستە لە ئێستا و داهاتوو کاری بۆ بکەین، نەوەکانی داهاتوو بەجۆرێك پەروەردە بکەین کە ناسنامەی خۆیان نەدۆڕێنن.

ئایا دەستکەوتی ئەم تاوانە چی بوو، کە ڕێگە لە سەردانی وەفدی شارەوانی هێرۆشیما و ئیتالیا بگیرێت سەردانی مۆنۆمێنت بکەن ، ئایا ئەوە دەستکەوت نەدەبوو خەڵکی هەڵەبجە لە جیاتی ڕێگە گرتن بەڵکو وەفدەکانیان پەلکێش بکردایە بۆ خانو و کەلاوەکانی هەڵەبجە بۆ ئاگاداربوونیان لە ئاستی ژیانیان و داوای کاری ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەکانی تایبەت لە بواری ژینگەیان بکردایە، وەیان کردنەوەی بەشی زانکۆ و پەیمانگای تایبەت لە و بوارانەدا لەلایەن ئەو دەوڵەتانەوە بکرایەوە، وەیان کار بۆ ئەوە بکریایە کە 3/16 هەموو ساڵێك یادی قەدەغەکردنی چەکی کیمیاوی بێت ، وە یان بە چەشنی هیرۆشیما و ناگازاکی لە 3/16 هەموو ساڵێکدا بانگهێشتی وەفد و سەرۆکی وولاتەکان بکرایە و تاجە گوڵینەیان لەسەر مەزاری شەهیدان دابنرایە؟ دەبوایە 3/16 هەموو ساڵێك ڕۆژی بە ناساندنی کورد بە دنیا و شەرمەزار کردنی داگیرکەرانی کوردستان و سیستەمە تۆتالیتارییەکان بوایە ؟

نەك بسووتێنرێت ؟

لەبەر ئەوە قسەکردن لەسەر سووتاندنی مۆنۆمێنتەکە، قسەکردن نیە لەسەر بوونی تەلارێك، وەیان تێچوونی دروستکردنەکەی چەندی تێ چووبێت، بەڵکو قسەکردنە لەسەر ئەو عەقڵە ئەو دەستەی ئامادەبێت مێژووی خۆی بسووتێنێت، بەدڵنیاییەوە ئامادەیە سبەینێ وداهاتووی خۆی بسووتێنێت؟

کەواتە خۆمان دڵخۆش نەکەین کە کورد کەلتورێکی جیاوازی هەیە گوایا لە خەڵکی ناوچەکانی تری عێراق جیاوازە؟ وەیان خوانەخواستە لەبەرئەوەی کە کورد پەروەردە و کەلتووری دیموکراتی هەزم کردبێت، پرۆسە و ئەزموونی زیاتر لە ئازادی و دیموکراسی هەیە؟

چونکە تێگەیشتن لە چەمکی دیموکراتیەت کارەساتە لەم وولاتانەدا ، کەچۆن ئەوەندەی ئەم چەمکە دەتوانرێت (استغلال) بکرێت لەلایەن گروپ و ڕێکخراوانەی دوژمنی دیموکراسیەتن، ئەوەندە ناتوانرێت بە ئاقارە ڕاستەکەی سوودی لێ وەربگیرێت، لەبەرئەوەی ژینگە و کەلتوری ئەم وولاتانە نامۆن بە دیموکراتیەت، وە نەك هەر ناتوانرێت خۆگونجاندن لەگەڵیدا، بەڵکو پراکتیزە کردنی کاری شێواوی لێدەردەچێت؟

ئاخر پەروەردەبوون و بڕوا پێهێنان بە چەمك و ئاکاری دیموکراتیەت پرۆسەیەکی درێژ خایانە و کاری (جدی) دەوێت، مەحاڵە باس لە دیموکراتیەت بکرێت ئەگەر یاسا سەروەر نەبێت ، وە هەموو بەبێجیاوازی لەبەردەم یاسادا یەکسان نەبین، مەحاڵە باس لە دیموکراتیەت بکرێت لە کۆمەڵگای عەشائیری، و بوونی میلیشاو هێزی تاریکستانیدا کە داوای گەڕانەوە بۆ دواوە دەکەن .

ئەوانەی خەڵك هان دەدەن بۆ کاری پشێوی و خەڵك چەواشە دەکەن ، ئەمانە گرەولەسەر دۆڕانەکانیان دەکەن،

ئەو جۆرە پەروەردە و لێدوانانەیە کە لە سایتەکان و لەهەندێك گروپ ولایەنەوە بە جیاوازی قەبارە و پێگەیانەوە، دروست بووە، لە پێناوی دروستکردنی ڕەواجی سیاسی و پەیدا کردنی لایەنگر بۆ خۆیان .

ئەوانەش تاوانبارن کە کاری پشێوی بە ڕاپەڕینی ڕەش و ڕووت دادەنێت ،

جا ئا لێرەدا پێویستە نەك تەنها وەڵام دانەوە بەڵکو ڕووبەڕووبونەوە بکرێت لەگەڵ ووشە ژەهراوییانەی کە مێشکی گەنجی ناکامڵ و خەڵکی سادەی پێ دەشێوێنرێت، بە ئاسانی ئامادە دەکرێن و دەکرێنە کەرەستە و دەستکەلای خەڵکانی ناحەز، خەلك وا تێبگەیەنرێت کە هەڵەبجە سەرچاوەی گەورەترین گرێبەستی بەڵێندەرایەتیە و حیزبێك وە یان لایەنێك بازرگانی پێوە دەکات و بەشی کەسی تری لێنادات؟

با دەربکەوێت ئەم ووشانە چەند ڕاستی لە خۆ دەگرێت و هەڵوێستی بەرامبەر وەربگیرێت ؟

باخەڵك بزانێت کێن ئەوانەی کە بەناوی هەڵەبجەوە گونیە دۆلار وەردەگیرێت و بڕەکەی چەند بووە، وە کێن ئەو بەرپرسانەی کە توورەکەیان بۆ ئەم پارانە دووریوە و حسابی بانکی تایبەتیان کردۆتەوە؟

ئایا ئەم جۆرە لێدوانانە تەنها (تخمین)ە، یان بە ژمارە و بەڵگەی سەلمێنراوە، ئەو کاتە بۆ هەموو ڕای گشتی پێویستە بخرێتە ڕوو و لێکۆڵینەوەی لەسەر بکرێت ، بەڵام لە هەمان کاتدا (لێدوانی نا مەسئوولانە) لە کەسانی بەرپرس و کە پۆستێکیان هەبێت, پێویستە

ئەمەش بەپێی یاسا گەورەترین هەڵوێست و لێپرسینەوەی لەگەڵدا بکرێت ، لە کاتێکدا ئەو جۆرە لێدوان و گووتارانە بۆ چەواشەکردن و هاندانی خەڵکی لێبکەوێتەوە بۆ ئەنجامدانی کاری توند و تیژی بەکار بهێنرێت .

وە دەبێت خەڵکانی ئەم وولاتانە فێری کەلتووری یەکتر قبوولکردن و هەست بە بەرپرسیارێتی هەبێت.

ڕووداوەکانی 3/16 کۆمەلێك لایەنی ترسناکی ووروژاند و زەنگێکی ترسناکە بۆ لێکدانەوەی چەند سەرنجێك، گرنگترینیان کە گەنجانی ئێمە رۆشنبیر نین، ئەمە نەك قسەی دەسەلاتە، بەلکو ئەمە ئە و کارەساتە بوو کە بە چاوی خۆمان بینییمان، ئەمە ئەو ڕاچەنینەیە، فەرموو بزانن کە زانکۆکانمان پرۆسەی پەروەردە و ووشیاری تێدا نیە، وەرن ئاوڕێك لە زانکۆکان بدەنەوە کە بووە بە مەلبەندی نەهێشتنی نەخوێندەواری، وەرن بزانن کەچەند ئاستی زانستی و ئەکادیمی دابەزیوە سەد ئەوەندە ئاستی ووشیاری نەتەوایەتی و هەستکردن بە بەرپرسیارێتی نەك هەر دابەزیوە، بەلکو کاڵ بوونەتەوە و مۆدێلی نەماوە ؟

دە با واز لە دوورشمی درۆ و کارەساتباری بهێنرێت کە داوای پەرلەمانی گەنجان بکەیت ؟ جاریٚ وەرن پەروەردەی گەنج بکەن و لە چەواشەکردن و پشتگوێ خستن ڕزگاری بکەن ؟

جا ئەگەر گەندەڵیش بەهەموو شێواز و جۆرەکانیەوە تەشەنەی کردبێتە ناو زانکۆ و دەزگا ئەکادیمیەکانەوە، دەبێت چاوەڕوانی چی لەو پشتگوێ خستنە بکەی ؟

هەموومان دەزانین قسەکردن لەسەر ناڕەزایی و کەمی خزمەتگەزاریی و داواکاریی زیاتر ، ئەمە مافێکی ڕەوایە و دەبێت بکرێت، بە دەیان ڕێگا هەیە بەشێوازی مەدەنیانە پەنای بۆ ببرێت و دەسەلات ناچار بکرێت، بەلام بەهیچ جۆرێك بەو شێوازە ناشارستانی و ناعەقلانیە نابێت و بە هیچ جۆرێك ناگاتە ئەوەی کە مۆنۆمێنت بسووتێنرێت؟

ئەمە پاساوی نیە لە ژێر هیچ ناوێکدا؟ بەلکو گەلێك لێکدانەوەی تر هەلدەگرێت.

مەترسی کارەساتەکە ڕاستیەکی خستەڕوو کە خودی دەسەلات و حکومەت تاوانبارە، بەرامبەر بە ئاستی ووشیاری گەنج، کە چۆن گەنج و نەوەی دوای ڕاپەڕینت ئاوا پەروەردە بکرێت وەیان بێسەرپەرشتی بەجێبهێلرێت ، کە هەستی نەتەوایەتی و (مقدسات)ی لەلا نەبێت ؟

کە چۆن گەنجەکان دوروشمی داگیرکەر و هێزە دڵ ڕەشبووەکانت بۆ بەیان بکات پراکتیزە بکات؟

ئەمە پرسیارەکەیە، ئەمە جەوهەری لێکدانەوەی سووتاندنی مۆنۆمێنتەکەیە، دەرکەوت کە خودی دەسەلات لەسەر ئاستی ئەوەی پێی دەلێن (ئاسایشی نەتەوایەتی)، بەدرێژایی ئەم چەند ساڵە هیچی نەکردووە؟

هەموومان باش دەزانین ئەمە یەکێکە لە باجەکانی کارەسات و نەهامەتی شەڕی ناوخۆ،

کە لە پێناوی بردنەوەی شەڕەکان و ڕاگرتنی هاوسەنگی هێزەکاندا کە پشتگیری وەیان یارمەتی گروپە توند ڕەوەکانیان دەدا و پرچەکیان دەکردن ، ئالەم خالەدا یەکێتی و پارتی بەرپرسیارن؟ کە چ کەلێنێکیان خستە جەستەی میللەتێکەوە، ئێستا هەموومان باجەکەی دەدەین،

ڕاستە هەلەبجە بە درێژایی شەڕی هەشت ساڵەی ئێران-عێراق و پاشان شەڕەکانی ناوخۆ گەورەترین بەشی کاولکاری بەرکەوتووە، ڕاستە بەپێی قەبارەی تاوانەکەی فراوانی ناوچەکەی خزمەت گوزارییەکەی ئەوەندە نیە، بەلام ئەمە دەلالەتی ئەوە نیە کە هەر هیچ نەکرابێت ؟ بەلکو پیلان داڕشتن و دراسەکردنێکی ڕاست و لەسەر بنەمایەکی زانستیانە نیە، ئەمەش تەنها کێشەی هەلەبجە بە تەنها نیە بەلکو ئەمە کارەساتی هەموو کوردستانە؟

وە پێویستە بووترێت کە هەلەبجە تەنها مولکی یەك لایەن و بەرپرسیارێتی تەنها حیزبێك نیە بەلکو ئەرکی ئاوڕدانەوە و گرنگی پێدانی ئەرکی سەرشانی حکومەت و حیزب و هەموو لایەنەکانی تریشە،

ڕاستە کەسانی تر بواریان بۆ ڕەخسا خۆپیشاندانەکەیان قۆستەوە ڕێڕەوەی خۆپیشاندانەکە گۆڕا،

بۆ جێبەجێکردنی ئامانجەکانی خۆیان ، پرسیارەکە لێرەدایە بۆ ڕێگادرا ؟ وە کە دەزانرا ئەو جۆرە خۆ ئامادەکردنە هەیە بۆ بەپێی پێویست پارێزگاری مۆنۆمێنتەکە نەکرا ؟

لە گەڵ ئەمانەشدا بەهەموو جۆرێك دژی تەقەکردن و شێوازی ناعادیلانەی چارەسەرکردنی کێشەکانین،

ڕووداوەکە ئازارێکە و دوژمنکارییەکە بەرامبەر بە هەموو خەڵکی کورد نەك تەنها شەهیدانی هەلەبجە و هەلەبجەییەکان، داوای لێکۆڵینەوە و بەداواداچوونی یاسایی دەکەین ، بۆ خەڵك بە شەفافیەت ئەگەر دەستیش هەبێت ئاشکرا بکرێت؟

بەلام گرنگ ئەوەیە ، چۆن کار بۆ داهاتووی میللەتێك بکەیت بۆ ووشیاری نەوەیەك کەخۆی بتوانێت بەرگری لە داهاتووی خۆی بەرامبەر بە داگیرکەران بکات.